

De Runderde

Burgerschap en sociale integratie

INHOUDSOPGAVE

3	Voorwoord
4	Kerdoelen
5	Het openbaar onderwijs Emmen (OOE)
6	Indicatoren burgerschap en integratie: kwaliteitszorg en aanbod
8	Hoe werken we in onze school aan integratie en burgerschap?

VOORWOORD

Actief burgerschap verwijst naar de bereidheid en het vermogen deel uit te maken van een gemeenschap en daar een actieve bijdrage aan te leveren; **sociale integratie** naar deelname van burgers (ongeacht hun etnische of culturele achtergrond) aan de samenleving, in de vorm van sociale participatie, deelname aan de maatschappij en haar instituties en bekendheid met en betrokkenheid bij uitingen van de Nederlandse cultuur.

Burgerschap en integratie zijn belangrijke onderwerpen, die op veel verschillende manieren kunnen worden ingevuld. De situatie van de leerlingen, de wensen van ouders/verzorgers en omgeving en de missie van de school, ze spelen hierbij allemaal een rol.

Wettelijke achtergrond

In de wet staat hierover het volgende;

“Het onderwijs:

- a. gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving,
- b. is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en
- c. is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.”

KERNDOELEN

De wenselijke opbrengsten van het onderwijs voor wat betreft burgerschap en integratie, is ook terug te vinden in de kerndoelen voor het basisonderwijs. Naast het belang van een goede beheersing van de Nederlandse taal voor deelname aan de maatschappij, bevatten de kerndoelen ook allerlei andere onderwerpen die daarvoor van belang zijn.

In het algemeen gesproken zijn veel kerndoelen – direct, zijdelings of in voorwaardelijke sfeer – met burgerschap en integratie verbonden. De kerndoelen kunnen daarmee worden beschouwd als een nadere invulling van de in de wet geformuleerde opdracht. Voor wat betreft de voornaamste met burgerschap verbonden doelen voor het primair en voortgezet onderwijs gaat het achtereenvolgens om de volgende kerndoelen:

Aan integratie en burgerschap gerelateerde kerndoelen voor het primair onderwijs zijn opgenomen in de doelen 36, 37 en 38:

- 36 De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese **staatsinrichting en de rol van de burger**.
- 37 De leerlingen leren zich te gedragen vanuit **respect** voor algemeen aanvaarde **waarden en normen**.
- 38 De leerlingen leren hoofdzaken over **geestelijke stromingen** die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren **respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen** van mensen.

Ook aspecten van de kerndoelen 34 en 35 zijn van belang, en tot op zekere hoogte is ook kerndoel 39 aan burgerschap gerelateerd:

- 34 De leerlingen leren zorg te dragen voor de **lichamelijke en psychische gezondheid** van henzelf en anderen.
- 35 De leerlingen leren zich **redzaam** te gedragen in sociaal opzicht, als **verkeersdeelnemer** en als **consument**.
- 39 De leerlingen leren met zorg om te gaan met het **milieu**.

Op De Ronde hebben we deze uitgangspunten geïntegreerd in onze visie, onze aanpak en onze lesmethodes.

HET OPENBAAR ONDERWIJS EMMEN (OOE)

De openbare scholen in de gemeente Emmen gaan uit van de visie op het openbaar (primair) onderwijs van de gemeente Emmen zoals die is verwoord in het Bestuurlijk Koersplan 2019-2023. OOE staat voor “open, samen en gelijkwaardig.” Alle kinderen zijn welkom, evenals alle ouders/verzorgers en leerkrachten. Ongeacht levensbeschouwing, sekse, nationaliteit of sociale achtergrond. Niet apart, maar samen. Iedereen is gelijkwaardig.

OOE heeft oog voor de wereld en we leiden onze leerlingen op tot wereldburgers. “Oog voor de wereld” is het motto van de onderwijsvisie van OOE. Want de wereld houdt niet op bij je eigen stad, dorp of wijk. En de samenleving verandert snel. We kijken daarom samen met de kinderen over grenzen, stimuleren een open blik naar de wereld en gaan respectvol om met levens- en geloofsovertuiging. Ook geven we kinderen de ruimte om hun eigen leren vorm en betekenis te geven, zodat ze zich kunnen ontwikkelen tot wereldburgers. De visie van OOE is vertaald in 9 ‘tegels’

1. Oog voor de wereld
2. Ontwikkelingsgericht
3. Diversiteit
4. Teamontwikkeling
5. Leiderschap
6. Rol van de ouder
7. Didactiek
8. Kennis en vaardigheden
9. Verandervermogen

Behalve het nastreven van de idealen van het openbaar onderwijs, zorgt iedere openbare school voor het aanbieden en inrichten van een zodanige veilige, rijke en uitdagende leeromgeving dat elke leerling zich op eigen niveau optimaal kan ontwikkelen.

De basishouding op de school is dat men hoge, realistische verwachtingen heeft van wat bereikt kan worden met de leerlingen. We willen het maximale uit alle kinderen halen en ze zo optimaal mogelijk voorbereiden op het voortgezet onderwijs.

INDICATOREN BURGERSCHAP EN INTEGRATIE: KWALITEITSZORG EN AANBOD

Het toezicht op burgerschap krijgt vorm via twee kwaliteitsindicatoren die zijn opgenomen in de toezichtkaders voor po en vo.

1. De eerste indicator (indicator 1.8 voor po) omvat elementen met betrekking tot de **borging van de kwaliteit van het onderwijs**.
2. De tweede indicator (indicator 3.9 in het toezichtkader voor po) betreft het **onderwijsaanbod**.

1. Indicator 'Kwaliteitszorg burgerschap en integratie'

De Ronde draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs, gericht op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.

Wij verantwoorden onze visie en de wijze waarop De Ronde aan deze opdracht invulling geeft. Wij hebben inzicht in de aan burgerschap en integratie gerelateerde opvattingen, houdingen en gedragingen van leerlingen, en in de sociale context waarin de school in dit verband moet functioneren, met inbegrip van het voorkomen van intolerantie, extremistische ideeën, discriminatie en dergelijke. We spelen daar bij de invulling van het onderwijs zonedig op in.

2. Indicator 'Aanbod burgerschap en integratie'

De Ronde heeft een aanbod, gericht op bevordering van sociale integratie en actief burgerschap, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.

Ons aanbod komt tegemoet aan de opdracht om bij te dragen aan het aanbrenge van de competenties van leerlingen die actief burgerschap en sociale integratie bevorderen. Ook moeten leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten, ervan uitgaande dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving. Ons aanbod geeft invulling aan de in dit verband relevante kerndoelen:

- We schenken aandacht aan bevordering van sociale competenties en aan de samenleving en de diversiteit daarin. Ook bevordert de school deelname aan en betrokkenheid bij de samenleving.
- De Ronde vertoont een open en actieve opstelling naar de lokale en/of regionale omgeving en de samenleving, en brengt leerlingen daarmee in contact, ook voor wat betreft de diversiteit in de achtergrond van leeftijdgenoten, en de verscheidenheid aan godsdiensten, etniciteit en culturen, opvattingen, leefwijzen en gewoonten.
- De Ronde heeft een structureel aanbod dat zich richt op het aanbrenge van competenties die bijdragen aan deelname aan en betrokkenheid bij de samenleving; de school bevordert tevens de actieve deelname van leerlingen aan de samenleving.
- De Ronde bevordert basiswaarden en de kennis, houdingen en vaardigheden voor participatie in de democratische rechtsstaat.
- Het onderwijs van de school is niet in strijd met basiswaarden en corrigeert uitingen van leerlingen die daarmee in strijd zijn.

- De Runde heeft een structureel aanbod dat zich richt op de overdracht van kennis, houdingen en vaardigheden die nodig zijn om als burger in een democratische rechtsstaat te participeren, met inbegrip van kennis over de hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting.
- De Runde bevordert dat leerlingen basiswaarden en de beginselen van een democratische samenlevingsvorm toepassen.
- De Runde brengt burgerschap en integratie ook zelf in de praktijk.
- De Runde biedt een leer- en werkomgeving waarin burgerschap en integratie zichtbaar zijn, brengt die zelf in de praktijk en biedt leerlingen mogelijkheden om daarmee te oefenen.

HOE WERKEN WE IN ONZE SCHOOL AAN INTEGRATIE EN BURGERSCHAP?

Wij hebben burgerschap en sociale integratie als volgt geïntegreerd in ons aanbod en in ons beleid:

- Het schoolplan 2019-2023
- De schoolgids 2019-2020
- Veiligheidsplan
- Pestprotocol
- In onze beleidsafspraken m.b.t.
 - o Regels en afspraken op De Runde
 - o Directe instructie
 - o Voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag
- De verschillende methodes:
 - o Nederlandse Taal (taal actief 4), het goed beheersen van je taal is een eerste voorwaarde
 - o Geschiedenis (Speurtocht), waarin de Nederlandse en Europese staatsinrichting wordt besproken.
 - o Aardrijkskunde (De Blauwe Planeet)
 - o Gymnastiek, lichamelijke gezondheid
 - o Natuur en techniek (Natuniek)
 - o Verkeer (Wijzer door het verkeer)
- Extra:
 - o Bespreken en/of vieren van diverse gelovige feesten
 - o Spreekbeurten
 - o Boekbesprekingen
 - o Uitstapjes en excursies (bijvoorbeeld Kamp Westerbork)
 - o Gastlessen zoals;
 - Bureau Halt
 - Wijkagent
 - Spreker over de Tweede Wereldoorlog